

Overzicht van de vrijlevende nematofauna van België (Nematoda)

door A. COOMANS

Samenvatting

De vrijlevende en plantenparasitaire nematofauna van België werd slechts sedert het begin van de jaren dertig bestudeerd. Het onderzoek greep praktisch uitsluitend plaats in het Gentse (Rijksuniversiteit, de vroegere Landbouwhogeschool en het Rijksstation voor Nematologie) en startte met L. DE CONINCK die een "nematologische school" vormde. De Belgische niet-dierparasitaire nematofauna omvat nu meer dan 500 soorten waarvan iets meer dan de helft in zee voorkomen. Het zoetwater en diverse natuurlijke bodemhabitaten dienen nog verder onderzocht te worden. Vanwege hun abundantie en belang als bio-indicatoren van verontreiniging moet de studie van nematoden, zo mogelijk op een in Europees verband gecoördineerde wijze, verdergezet worden.

Trefwoorden : vrijlevende nematoden, plantenparasitaire nematoden, Belgische fauna.

Summary

The freelifving nematofauna of Belgium : a review.

The freelifving and plantparasitic nematodes of Belgium have been studied since the early thirties only. The research was done almost exclusively in Ghent (State University, former Agricultural Highschool and State Nematological Research Centre) and started with L. DE CONINCK who created a "nematological school". The Belgian non-zooparasitic nematofauna comprises more than 500 species, more than half of which are marine species. In view of their abundance and importance as bio-indicators of pollution, the study of nematodes should be continued, preferably as a coordinated, European survey.

Key-words : freelifving nematodes, plantparasitic nematodes, Belgian fauna.

De pionier van de studie van de vrijlevende nematoden in België is de onlangs overleden Gentse hoogleraar Lucien DE CONINCK. Vóór zijn in 1930 gepubliceerde eerste "Bijdrage tot de kennis van de vrijlevende Nematoden van België" was er over die groep vrijwel geen enkel detailgegeven voorhanden. Dit in tegenstelling tot de ons omringende landen. In Engeland had BASTIAN reeds in 1865 een monografie laten verschijnen met 100 nieuwe soorten. Gelijkaardige uitgaven volgden in Duitsland door SCHNEIDER (1866) en BÜTSCHLI (1873 en 1874) en in Nederland door DE MAN (1876 en later).

De eerste studie van DE CONINCK betreft meer dan 5000 nematoden uit het zoet water, aarde, brak water en brakke grond, waarvan 67 soorten op naam gebracht werden (zie Tabel 1). Uit zijn Fig. 2 en 3 blijkt

verder dat DE CONINCK ook het genus *Hemicyclophora* gevonden had.

In 1931 publiceert DE CONINCK een bijdrage over ecologie en verspreiding van vrijlevende nematoden in België (DE CONINCK, 1931a) en een beschrijving van drie nieuwe soorten (DE CONINCK, 1931b). In de eerste publikatie wordt de invloed van abiotische factoren, voornamelijk zoutgehalte en vochtigheidsgraad, op de verspreiding van nematoden nagegaan. Aan de vier reeds in 1930 vermelde afdelingen, namelijk zoet water, aarde, brak water en brakke grond, voegt DE CONINCK (*l.c.*) nog het veen als vijfde toe. Verder worden enkele systematische correcties aangebracht en wordt de lijst met 22 soorten aangevuld : het aantal is nu opgelopen tot 82. Hiervan zijn 31 soorten afkomstig uit zoet water, 19 soorten uit het veengebied, 55 soorten uit de bodem, 22 soorten uit brak water en 18 soorten uit brakke grond.

In 1931 publiceren SCHUURMANS STEKHOVEN en ADAM een bijdrage over de mariene nematoden van de Belgische kust. In totaal hebben zij meer dan duizend exemplaren bestudeerd, behorende tot 28 soorten. Acht soorten en één genus zijn nieuw voor de wetenschap, 27 soorten zijn nieuw voor de Belgische fauna. In 1932 verschijnt een nieuwe bijdrage van DE CONINCK. Daarin geeft hij systematische en morfologische bijzonderheden over een aantal eerder gevonden soorten en voegt hij één soort toe aan de Belgische fauna.

SCHUURMANS STEKHOVEN & DE CONINCK (1932a) vermelden *Ascolaimus elongatus* (BÜTSCHLI) van de Belgische kust en synonymiseren hiermee vijf andere soorten. Zij wijzen in deze en in een volgende publikatie (SCHUURMANS STEKHOVEN & DE CONINCK, 1932b) op de variabiliteit van afmetingen en indices en op het belang van nauwkeurige observaties en beschrijvingen. In 1933 verschijnen opnieuw drie publikaties van beide auteurs. Een eerste (SCHUURMANS STEKHOVEN & DE CONINCK, 1933a) bevat de beschrijvingen van tien nieuwe mariene nematodensoorten gevonden langs de Belgische kust, drie ervan zijn eigenlijk gevonden in brakwater (Zwin, 21‰ NaCl). In de tweede publikatie (SCHUURMANS STEKHOVEN & DE CONINCK, 1933b)

wordt de impact van de morfologie op de systematiek behandeld. Er worden ook evolutieve verbanden gelegd tussen groepen van vrijlevende nematoden. Het schema over mogelijke evolutielijnen op basis van het amfident-type is nadien verscheidene malen in de nematologische literatuur overgenomen. In de derde bijdrage (DE CONINCK & SCHUURMANS STEKHOVEN, 1933) wordt het onderzoek van SCHUURMANS STEKHOVEN & ADAM (1931) verdergezet. Nieuwe monsters werden verzameld langs de Belgische kust, met inbegrip van de haven van Oostende en het Zwin, zodat ook hier brakwatersoorten voorkomen in de lijst van 63 gevonden soorten. Verder worden in deze bijdrage 47 soorten opgegeven als nieuw voor de Belgische fauna waaronder 4 nieuw zijn voor de wetenschap. Morfologie, groeifenomenen, fixatie-artefacten worden besproken en aanbevelingen voor het beschrijven van nieuwe soorten worden geformuleerd. Fylogenetische beschouwingen en taxonomische wijzigingen (4 nieuwe ordines, 1 nieuwe familie, 4 nieuwe genera, 4 nieuwe soorten, 4 nieuwe namen, 8 ongeldige genera, 44 ongeldige soorten, 4 correcties van vroegere foute identificaties, 6 families die naar andere superfamilies verhuizen, 21 soorten die in andere genera terechtkomen en een lijst van 30 twijfelachtige soorten) gaan het systematische deel vooraf. In dit deel zijn beschrijvingen opgenomen van de gevonden soorten en verscheidene determinatiesleutels tot op soortniveau. Dit uitstekend geïllustreerd werk kan als zeer belangrijk beschouwd worden voor de systematiek van mariene nematoden in het algemeen. De volgende publikatie over vrijlevende nematoden van België verschijnt in 1939 en handelt over soorten uit de grotten van Han-sur-Lesse (DE CONINCK, 1939). Tweëntwintig soorten werden gevonden waarvan tien nieuw voor de Belgische fauna.

In de zeer belangrijke publikatie over de symmetrieverhoudingen aan het vooreinde der vrijlevende nematoden (DE CONINCK, 1942), liggen de accenten op de morfologie en de fylogenie. Toch zijn er in de lijst van het bestudeerde materiaal vier soorten vermeld die nog niet eerder in België gevonden waren.

In 1943 beschrijft DE CONINCK een nieuwe *Criconema* soort afkomstig uit de duinen tussen Koksijde en Oostduinkerke. Hij vermeldt de vondst van een tweede soort (*C. cobbi*) die nieuw is voor de Belgische fauna en waarop hij later uitgebreid terugkomt (DE CONINCK, 1945). De in 1943 beschreven nieuwe soort zal later met *C. cobbi* (nu *Ogma cobbi*) gesynonymiseerd worden. Deze laatste publikatie betreft een kritische studie van de variabiliteit van morfologische kenmerken en hun belang voor de taxonomie. Dit is meteen de laatste publikatie van DE CONINCK over Belgische nematoden. Ondertussen had VAN DEN BRUEL (1935 en 1938) melding gemaakt van de aanwezigheid van wortelknobbelaaltjes in België. Ze werden toen nog als één soort onder de naam *Heterodera marioni* gegroepeerd. Aangezien deze parasitaire nematoden op twee plaatsen in open veld werden aangetroffen is de kans groot dat

het om *Meloidogyne hapla* ging.

Toen VAN DEN BRANDE in 1949 (niet gepubliceerd, vertrouwelijk rapport) het aardappelcystenaaltje (*Globodera rostochiensis*) in België ontdekte was dat meteen de start van heel wat onderzoek over plantenparasitaire nematoden aan de toenmalige Landbouwhogeschool te Gent. In het Land- en Tuinbouwjaarboek 1956-1957 vermeldt GILLARD twee bladaaltjes, *Aphelenchoides fragariae* en *A. ritzemabosi*, al is het niet duidelijk of ze toen al in België gevonden waren. Meer zekerheid is er over *Heterodera humuli* dat in 1957 door GILLARD en VAN DEN BRANDE in België werd aangetroffen. In datzelfde jaar berichten VAN DEN BRANDE en GILLARD over drie wortelknobbelaaltjes (*M. hapla*, *M. arenaria* en *M. incognita*) en zes cystenaaltjes (*H. schachtii*, *H. rostochiensis*, *H. major* (= syn. van *H. schachtii*), *H. humuli*, *H. punctata* en *H. crucifera*) uit België. Ze vermelden expliciet dat *M. arenaria* en *M. incognita* soms ook buiten serres werden gevonden. De zes cystenaaltjes en twee van de drie *Meloidogyne*'s (*M. arenaria* en *M. hapla*) worden opnieuw vermeld in een publikatie van VAN DEN BRANDE en D'HERDE (1958), samen met *Pratylenchus penetrans* en *Rotylenchus robustus* (als *Hoplolaimus uniformis*).

In 1961 publiceert A. GILLARD een belangrijke studie over de biologie, verspreiding en bestrijding van wortelknobbelaaltjes en vanaf 1962 wordt het faunistisch onderzoek over vrijlevende nematoden dat in de jaren dertig door DE CONINCK gestart was, door zijn nieuwe medewerkers verdergezet. In 1962 verschijnt een bijdrage van COOMANS over nematoden uit weidegrond met 33 nieuwe soorten voor België. Op dat ogenblik bedraagt het aantal in België gevonden, vrijbeweeglijke bodemnematoden reeds meer dan 100. In vier volgende publikaties (COOMANS, 1962a, b, c en COOMANS en GERAERT, 1963) worden enkele van deze soorten nader besproken en worden ook twee nieuwe soorten voor België toegevoegd.

In 1963 vermeldt DE MAESENEER een reeks vrijbewegende plantenparasitaire nematoden uit weideland die nog niet eerder in België signaleerd werden. Vijf daarvan zijn terug te vinden in de lijst van in België aangetroffen plantenparasitaire soorten van VAN DEN BRANDE, GILLARD en DE MAESENEER (1964). We vermoeden dat de andere soorten in DE MAESENEER (1963) dus niet in België zelf gevonden werden of ten minste niet met zekerheid tot de Belgische fauna kunnen gerekend worden. De lijst van VAN DEN BRANDE *et al.* (1964) omvat 46 plantenparasitaire soorten. Sommige soorten (bv. *Cactodera cacti*) kan men bezwaarlijk tot de Belgische fauna rekenen. In 1965 voegt D'HERDE *Meloidogyne naasi* daaraan toe en een jaar later signaleert dezelfde auteur het erwten-cystenaaltje (*Heterodera göttingiana*, zie D'HERDE, 1966). In een reeks artikels over Criconematidae beschrijft DE GRISSE (alleen of met een medewerker) verscheidene soorten : in twee verschillende publikaties

in 1964 beschrijft DE GRISSE respectievelijk *Criconeoides flandriensis* (= *Criconemella informis*), en *Hemicriconeoides pseudobrachyurus*, vervolgens publiceert hij een lijst met 22 in België voorkomende criconematiden; in 1964 met KOEN *Criconeoides pseudohercyniensis* (= *Criconemella pseudohercyniensis*); in 1967 *Criconeoides amorphus* (= *Criconemella amorphus*); *Macroposthonia dherdei* (= *Criconemella dherdei*) en *Nothocriconema loofi* (= *Criconema loofi*). In verschillende bijdragen over de systematiek van voornamelijk plantenparasitaire nematoden die GERAERT laat verschijnen in de periode 1965-1971 zijn ook een aantal soorten opgenomen die nieuw zijn voor de Belgische fauna: in 1965 drie *Paratylenchus* soorten; in 1966: negen *Tylenchida*; in 1968: zes soorten *Basiria* (waarvan twee nieuw voor de wetenschap); 1971: één soort *Boleodorus* en één soort *Boleodoroides*. In een ecologische studie vermeldt dezelfde auteur (GERAERT, 1967) vijftien soorten die nieuw zijn voor België (verscheidene daarvan waren echter reeds opgenomen in GERAERT, 1966 en in de lijst van VAN DEN BRANDE *et al.*, 1964).

In het activiteitenverslag 1964-1968 "Onderzoeksprogramma van het Rijksstation voor Nematologie en Entomologie Wetteren" geeft D'HERDE (1969) een lijst met plantenparasitaire soorten waaronder een aantal nieuw zouden zijn voor de Belgische fauna. De meeste van deze soorten zijn echter al eerder gesignaleerd (o.a. in VAN DEN BRANDE *et al.*, 1964; D'HERDE, 1965 en 1966), andere zijn ongetwijfeld uit de tropen en subtropen ingevoerde soorten die hier overleven in serres en die niet echt tot onze fauna kunnen gerekend worden.

In 1968 beschrijft ELMILIGY drie nieuwe wortelknobbelaaltjes waaronder *Meloidogyne deconincki*, een soort uit België. ABOUL-EID (1970) publiceert een bijdrage over de systematiek van *Longidorus* en *Paralongidorus* met daarin gegevens over Belgische populaties van twee *Longidorus*-soorten.

Vanaf 1975 worden te Gent verscheidene nematoden in cultuur gebracht, sommige hiervan zijn nieuw voor de Belgische fauna: *Prionchulus punctatus* (MAERTENS, 1975), *Mononchus aquaticus* (GROOTAERT & MAERTENS, 1976), *Mesodiplogaster lheritieri* (GROOTAERT, 1976), *Butlerius degrissei* (GROOTAERT & JAUQUES, 1979), maar de laatste drie werden wel in speciale biotopen gevonden zodat het twijfelachtig is of ze tot de inheemse fauna kunnen gerekend worden.

In 1977 startte, eerst lokaal door DECRAEMER en dan in gans België door DE WAELE, een grondig onderzoek naar de verspreiding van virusoverdragende plantenparasitaire nematoden. Op lokaal vlak waren bij dit onderzoek ook nog BARBEZ en DE PELSMAEKER betrokken. Tot dan waren slechts zeven soorten *Longidoridae* en *Trichodoridae* in ons land aangetroffen.

Tijdens het uitgebreid onderzoek werden er nog dertien bijgevonden. De resultaten werden verwerkt in een atlas (DE WAELE & COOMANS, 1983) in het kader van het EPPNS (European Plant Parasitic Nematode Survey).

Tijdens de survey naar virusvectoren werden uiteraard ook andere nematoden verzameld, o.a. *Aphanolaimus* met vier nieuwe soorten voor de Belgische fauna (COOMANS & DE WAELE, 1983) en *Criconematidae* met een nieuwe soort (DE WILDE, 1979). Bij een studie van de verticale distributie van nematoden in aardappelvelden (DAELMAN, 1985) werden negentien soorten gevonden die nieuw zijn voor de inheemse fauna.

In de sectie mariene biologie te Gent werden heel wat soorten mariene- en brakwaternematoden in kweek gebracht. Ze werden voornamelijk verzameld in het Dievangat bij de Belgisch-Nederlandse grens en in de Spuikom te Oostende. Het betreft o.a. *Pellioiditis marina* (cf. VRANKEN & HEIP, 1984), *Geomonhystera disjuncta* en *Diplolaimella dievangatensis* (vermeld als *Monhystera* of *Monhystrella microphthalma*) (cf. VRANKEN *et al.*, 1984). Naast een aantal ecologische studies over nematoden uit de Noordzee verschenen ook verscheidene systematische bijdragen (JENSEN, 1976; VINCX, 1981; VRANKEN *et al.*, 1982; VINCX *et al.*, 1982; VINCX, 1983; SMOL & SHARMA, 1984; VINCX, 1986). In het belangrijk overzicht van de meiofauna van de Noordzee (HEIP *et al.*, 1983) wordt een soortenlijst gegeven van o.a. alle tot dusver in de Noordzee aangetroffen nematoden.

Als we de totale vrijlevende en plantenparasitaire nematofauna beschouwen, mag gerust gesteld worden dat met slechts een goede 50 jaar van onderzoek toch een goed beeld verkregen werd van het voorkomen en de verspreiding van de inheemse soorten. De lijst (Tabel 1) omvat 519 soorten waarvan 273 in het mariene milieu. Niettemin zijn er nog belangrijke lacunes. Die situeren zich o.a. op het gebied van het onderzoek van het zoetwater en de fauna van diverse natuurlijke of semi-natuurlijke habitats (loofbos, naaldbomen-bos, heide, e.a.). Het gering aantal taxonomen enerzijds en de moeilijkheden bij veel determinaties werken belemmerend. Een veralgemeend onderzoek naar de verspreiding van nematodensoorten in een land als België kan maar op enige steun rekenen als er andere aspecten aan vastzitten. De studie van de virusoverbrengende nematoden (zie hoger) is daar een voorbeeld van. Een aantal nematoden zijn goede indicatoren van verontreiniging. Dit werd vastgesteld in het Gentse onderzoek op de Noordzee, maar zo'n onderzoek zou moeten uitgebreid worden naar de bodem en het zoetwater. Nematoden vormen tenslotte de meest voorkomende groep van meercellige dieren in al deze milieus!

Literatuur

1. ABOUL-EID, H.Z., 1970. Systematic notes on Longidorus and Paralongidorus. *Nematologica*, 16 : 159-179.
2. BARBEZ, D., 1982. The occurrence of virusvector nematodes in hops in Poperinge (Belgium) with notes on vertical and horizontal distribution, population structure and population density. *Mededelingen Faculteit Landbouwwetenschappen Rijksuniversiteit Gent*, 47 (2) : 741-755.
3. BARBEZ, D., 1983a. The distribution of virus-vector nematodes and arabis mosaic virus in the hop-growing regions of Belgium. *Mededelingen Faculteit Landbouwwetenschappen Rijksuniversiteit Gent*, 48 (1) : 93-102.
4. BARBEZ, D., 1983b. The distribution of virus-vector nematodes in seed-potato fields of Flanders (Belgium) and its relation to some biotic and abiotic factors. *Mededelingen Faculteit Landbouwwetenschappen Rijksuniversiteit Gent*, 48 (2) : 401-415.
5. BARBEZ, D. & SAMIJN, G., 1983. De aanwezigheid van arabismozaiekvirus en zijn overbrengend aaltje *Xiphinema diversicaudatum* in nieuw aangelegde hopvelden te Poperinge. *Landbouwtijdschrift, Brussel*, 36 (2) : 339-343.
6. BASTIAN, H.C., 1865. Monograph on the Anguillulidae. *Transactions of the Linnean Society of London*, 25 : 73-184.
7. BÜTSCHLI, O., 1873. Beiträge zur Kenntnis der freilebenden Nematoden. *Nova Acta der Ksl. Leop.-Carol. - Deutschen Akademie der Naturforscher*, 36 : 1-124.
8. BÜTSCHLI, O., 1874. Zur Kenntnis der freilebenden Nematoden, insbesondere der des Kieler Hafens. *Abhandlungen der Senckenbergischen naturforschenden Gesellschaft*, 9 : 237-292.
9. COOLEN, W.A., 1969. Verticale en horizontale distributie van nematodenpopulaties onder kas- en struikrozen. *Rijksstation voor Nematologie en Entomologie, Wetteren*, 5 : 1-13.
10. COOLEN, W.A., DECRAEMER, W., HENDRICKX, G.J. & DE MEYER, P., 1980. Voorkomen en verspreiding van virusoverdragende nematoden in de West- en Oostvlaamse pootaardappelenverbouwende gebieden. *Landbouwtijdschrift, Brussel*, 33 : 333-337.
11. COOLEN, W.A. & HENDRICKX, G.J., 1972. Monografie over de nematologische situatie in de Belgische rozen-teelt. *Rijksstation voor Nematologie en Entomologie, Merelbeke*, 10 : 1-29.
12. COOLEN, W.A., HENDRICKX, G.J., & D'HERDE, C.J., 1975. Waardplantenonderzoek in de boomteelt, als basis van een mogelijke vruchtafwisseling ter bestrijding van nematoden. *Rijksstation voor Nematologie en Entomologie, Merelbeke*, 17 : 1-33.
13. COOMANS, A., 1962a. Systematisch-ecologisch Onderzoek van de vrijlevende Bodemnematoden in België. De vrijlevende Nematodenfauna van Weideland I. *Natuurwetenschappelijk Tijdschrift*, 43 : 87-132.
14. COOMANS, A., 1962b. Some species of Dorylaimoidea found in Belgium. I. Members of the Tylencholaiminae Filipjev, 1934. *Nematologica*, 7 : 146-154.
15. COOMANS, A., 1962c. Morphological observations on *Rotylenchus goodeyi* Loof & Oostenbrink, 1958. I. Redescription and Variability. *Nematologica*, 7 : 203-215.
16. COOMANS, A. & DE WAELE, D., 1983. Species of *Aphanolaimus* (Nematoda : Araeolaimida) from Belgium. *Hydrobiologia*, 101 : 165-178.
17. COOMANS, A. & GERAERT, E., 1963. Some species of Dorylaimoidea found in Belgium. II. Monodelphic Dorylaimina. *Nematologica*, 8 : 233-241.
18. COOMANS, A. & VAN DER HEIDEN, A., 1971. Structure and Formation of the feeding apparatus in *Aporcelaimus* and *Aporcelaimellus* (Nematoda : Dorylaimida). *Zeitschrift für Morphologie der Tiere*, 70 : 103-118.
19. COOMANS, A., VERSCHUREN, D., & VANDERHAEGHEN, R., 1988. The demanian system, traumatic insemination and reproductive strategy in *Oncholaimus oxyuris* Ditlevsen (Nematoda, Oncholaimina). *Zoologica Scripta*, 17 (1) : 15-23.
20. DAELMAN, L., 1985. Studie van de verticale distributie van nematoden in aardappelvelden in het Vlaamse landsgedeelte. Licentieverhandeling RUG, 134 pp.
21. DE CONINCK, L., 1930. Bijdrage tot de kennis der vrijlevende Nematoden van België. *Natuurwetenschappelijk Tijdschrift*, 12 (4) : 106-140.
22. DE CONINCK, L., 1931a. Over de oekologische Verspreiding van vrijlevende Nematoden in België. *Botanisch Jaarboek*, 22 : 129-170.
23. DE CONINCK, L., 1931b. Sur trois espèces nouvelles de nématodes libres trouvés en Belgique. *Bulletin du Musée royal d'Histoire naturelle de Belgique*, 7 : 1-15.
24. DE CONINCK, L., 1932. Nieuwe bijdrage tot de kennis der vrijlevende nematoden van België. *Bulletin du Musée royal d'Histoire naturelle de Belgique*, 8 : 1-30.
25. DE CONINCK, L., 1939. Les Nématodes libres de la Grotte de Han (Han-sur-Lesse, Belgique). Note de biospéléologie. *Bulletin du Musée royal d'Histoire naturelle de Belgique*, 15 : 1-40.
26. DE CONINCK, L., 1942. De symmetrie-verhoudingen aan het vooreinde der (vrijlevende) nematoden. *Natuurwetenschappelijk Tijdschrift*, 24 : 29-68.
27. DE CONINCK, L., 1943. *Criconema* Schuurmans-Stekhoveni n.sp. (Criconematinae-Nematoda). *Bulletin du Musée royal d'Histoire naturelle de Belgique*, 19 : 1-8.
28. DE CONINCK, L., 1945. Sur la variabilité de *Criconema cobbi* (Micoletzky, 1925) et de la systématique du genre *Criconema* Hofmänner & Menzel, 1914 (Criconematinae-Nematoda) avec des données nouvelles sur quelques espèces du genre. *Bulletin du Musée royal d'Histoire naturelle de Belgique*, 21 : 1-31.
29. DE CONINCK, L. & SCHUURMANS STEKHOVEN, J.H.Jr., 1933. The freeliving marine Nemas of the Belgian Coast. II. With general Remarks on the structure and system of Nemas. *Mémoires du Musée royal d'Histoire naturelle de Belgique*, 58 : 1-163.

30. DECRAEMER, W., 1975. Vergelijkende studie van nematodenfauna's uit de Noordzee. In : *Ekologische en biologische studie van de kustwateren ter hoogte van Nieuwpoort in verband met het lozen van afvalwateren. Mededelingen Rijksstation voor Zeevisserij (C.L.O. Gent)*, 99 : 328-357.
31. DECRAEMER, W., 1979. Differentiation of juvenile specimens to species level in Trichodoridae (Nematoda) from fields of seed-potatoes in Belgium. *Mededelingen Faculteit Landbouwwetenschappen Rijksuniversiteit Gent*, 44 (1) : 273-287.
32. DECRAEMER, W., 1980. Distribution of Trichodoridae in a strongly infected field. *Mededelingen Faculteit Landbouwwetenschappen Rijksuniversiteit Gent*, 45 (3) : 783-793.
33. DECRAEMER, W. & DE WAELE, D., 1981. Taxonomic value of the position of oesophageal gland nuclei and of oesophageal gland overlap in the Trichodoridae (Diphtherophorina). *Nematologica*, 27 (1) : 82-94.
34. DE GRISSE, A., 1964a. *Criconemoides flandriensis* n.sp. (Nematoda : Criconematidae). *Nematologica*, 9 : 547-552.
35. DE GRISSE, A., 1964b. Morphological observations on *Criconemoides* with a description of four new species found in Belgium (Nematoda). *Mededelingen van de Landbouwhogeschool en de Opzoekingsstations van de Staat te Gent*, 39 : 734-761.
36. DE GRISSE, A., 1964c. *Hemicriconemoides pseudo-brachyurum* n.sp. (Nematoda : Criconematidae). *Nematologica*, 10 : 369-372.
37. DE GRISSE, A., 1967. Description of fourteen new species of Criconematidae with remarks on different species of this family. *Biologisch Jaarboek Dodonaea*, 35 : 66-125.
38. DE GRISSE, A. & KOEN, H., 1964. *Criconemoides pseudohercyniensis* n.sp. (Nematoda : Criconematidae). *Nematologica*, 10 : 197-200.
39. DE GRISSE, A. & LOOF, P.A.A., 1970. Intraspecific variations in some Criconematidae (Nematoda). *Mededelingen Rijksfaculteit Landbouwwetenschappen Gent*, 35 : 41-63.
40. DE MAESENEER, J., 1963. Oekologische Beobachtungen an freilebenden Nematoden in Weiden. *Nematologica*, 9 : 255-261.
41. DE PELSMAEKER, M., 1987. Het belang en de controle van virusvectornematoden en grondvirussen in de aardappel-, de hop- en de aardbeienteelt. *Mededeling van het "Centrum voor de Studie van de Virustransmissie door Nematoden" IWONL, Gent*, 93 pp.
42. DE WAELE, D. & COOMANS, A., 1983. Distribution of Longidoridae and Trichodoridae. In : ALPHEY, T.J.W. (Editor) *Atlas of Plant Parasitic Nematodes of Belgium*. EPPNS, Dundee Scottish Crop Research Institute, 42 pp.
43. DE WILDE, J., 1979. Criconematidae uit bossen van Oost- en West-Vlaanderen. Licentieverhandeling RUG, 64 pp.
44. D'HERDE, J., 1965. Een nieuw wortelknobbelaaltje, parasiet van de bieteteelt. *Mededelingen van de Landbouwhogeschool en de Opzoekingsstations van de Staat te Gent*, 30 : 1429-1436.
45. D'HERDE, J., 1966. Het erwteencystenaaltje "Heterodera gottingiana", een nieuwe parasiet van de erwteenteelt voor België. *Land- en Tuinbouwjaarboek*, 1965-1966 : 427-430.
46. D'HERDE, J., 1969. Activiteitsverslag 1964-1968. Onderzoekingsprogramma Rijksstation voor Nematologie en Entomologie Wetteren. 72 pp.
47. D'HERDE, J., DE MAESENEER, J., & VAN DEN BRANDE, J., 1961. Bodemmoeheid in de Begoniateelt. *Mededelingen van de Landbouwhogeschool en de Opzoekingsstations van de Staat te Gent*, 26 : 1133-1143.
48. D'HERDE, J., DE MAESENEER, J., & VAN DEN BRANDE, J., 1962. Bodemmoeheid in de Begoniateelt. *Landbouwtijdschrift*, Brussel, 15 : 1503-1513.
49. D'HERDE, J., VAN DEN BRANDE, J., 1963. Wortelrot bij chrysanten. *Mededelingen van de Landbouwhogeschool en de Opzoekingsstations van de Staat te Gent*, 28 : 630-637.
50. D'HERDE, J. & VAN DEN BRANDE, J., 1964. Verspreiding en bestrijding van *Xiphinema* en *Longidorus* spp. in aardbeien in België. *Mededelingen van de Landbouwhogeschool en de Opzoekingsstations van de Staat te Gent*, 29 : 788-796.
51. ELMILIGY, I.A., 1968. Three new species of the genus *Meloidogyne* Goeldi, 1887 (Nematoda : Heteroderidae). *Nematologica*, 14 : 577-590.
52. GERAERT, E., 1965. The genus *Paratylenchus*. *Nematologica*, 11 : 301-334.
53. GERAERT, E., 1966. On some Tylenchidae and Neotylenchidae from Belgium with the description of a new species, *Tylenchorhynchus microdorus*. *Nematologica*, 12 : 409-416.
54. GERAERT, E., 1967. Results of a Study on the Oecology of Plantparasitic and Freelifving Soil-Nematodes. *Annales de la Société royale zoologique de Belgique*, 97 (1) : 59-64.
55. GERAERT, E., 1968. The genus *Basiria* (Nematoda : Tylenchidae). *Nematologica*, 14 : 459-481.
56. GERAERT, E., 1971. Observations on the genera *Boleodorus* and *Boleodoroides* (Nematoda : Tylenchida). *Nematologica*, 17 (2) : 263-276.
57. GILLARD, A., 1957. Schadelijke aaltjes in groenten- en sierplantenteelt. *Land- en Tuinbouwjaarboek 1956-1957* : 153-158.
58. GILLARD, A., 1961. Onderzoekingen omtrent de biologie, de verspreiding en de bestrijding van wortelknobbelaaltjes (*Meloidogyne* spp.). *Mededelingen van de Landbouwhogeschool en de Opzoekingsstations van de Staat te Gent*, 26 : 515-646.
59. GILLARD, A. & VAN DEN BRANDE, J., 1957. Note sur la découverte du nématode du houblon (*Heterodera humuli* Filipjev, 1934) en Belgique. *Parasitica*, 13 : 13-17.

60. GROOTAERT, P., 1976. The biology of *Mesodiplogaster lheritieri* Maupas (Nematoda : Rhabditida). *Biologisch Jaarboek Dodonaea*, 44 : 191-202.
61. GROOTAERT, P. & JAUQUES, A., 1979. Description of *Butlerius degrissei* n.sp. (Nematoda : Diplogasteridae) with notes on its culture. *Nematologica*, 25 (2) : 203-214.
62. GROOTAERT, P. & MAERTENS, D., 1976. Cultivation and life cycle of *Mononchus aquaticus*. *Nematologica*, 22 (2) : 173-181.
63. GROOTAERT, P. & WYSS, U., 1979. Ultrastructure and function of the anterior feeding apparatus in *Mononchus aquaticus*. *Nematologica*, 25 (2) : 163-173.
64. HEIP, C. & DEGRAEMER, W., 1974. The diversity of nematode communities in the southern North Sea. *Journal of the marine biological Association of the United Kingdom*, 54 : 251-255.
65. HEIP, C., HERMAN, R. & VINCX, M., 1983. Subtidal meiofauna of the North Sea : a review. *Biologisch Jaarboek Dodonaea*, 51 : 116-170.
66. HEIP, C., HERMAN, R., BISSCHOP, G., GOVAERE, J., HOLVOET, M., VAN DAMME, D., VANOSMAEL, C., WILLEMS, K., & DE CONINCK, L., 1979. Benthic studies of the Southern Bight of the North Sea and its adjacent continental estuaries. *Progress Report ICES*, CM L/9 : 133-163.
67. HEIP, C., SMOL, N. & ABSILLIS, V., 1978. Influence of temperature on the reproductive potential of *Oncholaimus oxyuris* (Nematoda : Oncholaimidae). *Marine Biology*, 45 : 255-260.
68. HERMAN, R., VINCX, M., & HEIP, C., 1985. Meiofauna of the Belgian coastal waters : spatial and temporal variability and productivity. In: HEIP, C. and POLK, P. (Editors) *Concerted Actions & Oceanography*. Ministry of Scientific Policy, Brussels Belgium, 3 : 65-80.
69. HEIP, C., VINCX, M., & VRANKEN, G., 1985. The ecology of marine nematodes. In: BARNES, M. (Editor) *Oceanography and marine biology. An annual review*. Aberdeen University Press, 23 : 399-489.
70. JENSEN, P., 1976. Free-living marine nematodes from a sublittoral station in the North Sea off the Belgian coast. *Biologisch Jaarboek Dodonaea*, 44 : 213-255.
71. JENSEN, P., 1981. Description of the freeliving marine nematode *Dracognomus tinae* n.sp. (Draconemioidea : Prochaetosomatidae). *Cahiers de Biologie marine*, 22 : 285-289.
72. LIPPENS, P.L., 1974. Ultrastructure of a marine nematode, *Chromadorina germanica* (Buetschli, 1874). I. Anatomy and cytology of the caudal gland apparatus. *Zeitschrift für Morphologie der Tiere*, 78 : 181-192.
73. LIPPENS, P.L., 1974. Ultrastructure of a marine nematode, *Chromadorina germanica* (Buetschli, 1874). II. Cytology of lateral epidermal glands and associated neurocytes. *Zeitschrift für Morphologie der Tiere*, 79 : 283-294.
74. LIPPENS, P.L., COOMANS, A., DE GRISSE, A.T., & LAGASSE, A., 1974. Ultrastructure of the anterior body region in *Aporcelaimellus obtusicaudatus* and *A. obscurus*. *Nematologica*, 20 (2) : 242-256.
75. MAERTENS, D., 1975. Observations on the life cycle of *Prionchulus punctatus* (Cobb, 1917) (Nematoda) and some culture conditions. *Biologisch Jaarboek Dodonaea*, 43 : 197-218.
76. MAERTENS, D. & COOMANS, A., 1979. The function of the demanian system and an atypical copulatory behaviour in *Oncholaimus oxyuris*. *Annales de la Société royale zoologique de Belgique*, 108 (1-2) : 83-87.
77. MAN, J.G. DE, 1876. Onderzoekingen over vrij in de aarde levende Nematoden. *Tijdschrift der nederlandse dierkundige Vereniging*, 2 : 78-196.
78. SCHNEIDER, A.F., 1866. Monographie der Nematoden. Berlin, 357 pp.
79. SCHUURMANS STEKHOVEN, J.H. & ADAM, W., 1931. The freeliving marine nemas of the Belgian Coast. *Mémoires du Musée royal d'Histoire naturelle de Belgique*, 49 : 1-59.
80. SCHUURMANS STEKHOVEN, J.H. & DE CONINCK, L., 1932a. Zur Synonymie von *Ascolaimus elongatus* (Bütschli) 1874. *Zoologischer Anzeiger*, 99 : 149-163.
81. SCHUURMANS STEKHOVEN, J.H. & DE CONINCK, L., 1932b. Enkele algemeene opmerkingen naar aanleiding van een onderzoek over vrijlevende Nematoden van de Belgische kust. *Natuurwetenschappelijk Tijdschrift*, 14 : 126-129.
82. SCHUURMANS STEKHOVEN, J.H. & DE CONINCK, L., 1933a. Diagnoses of new Belgian Marine Nemas. *Bulletin du Musée d'Histoire naturelle de Belgique*, 9 : 1-13.
83. SCHUURMANS STEKHOVEN, J.H. & DE CONINCK, L., 1933b. Morphologische Fragen zur Systematik der freilebenden Nematoden. *Verhandlungen der Deutschen Zoologischen Gesellschaft*, 138-143.
84. SMALL, R.W. & GROOTAERT, P., 1978. Description of the male of *Mononchus aquaticus* Coetzee, 1968 (Nematoda : Mononchidae) with observations on the females. *Biologisch Jaarboek Dodonaea*, 45 : 162-170.
85. SMOL, N., HEIP, C., & GOVAERT, M., 1981. The life cycle of *Oncholaimus oxyuris* (Nematoda) in its habitat. *Annales de la Société royale zoologique de Belgique*, 110 (2) : 87-103.
86. SMOL, N. & SHARMA, J., 1984. Two new and three redescribed species of *Viscosia* (Nematoda, Oncholaimidae). *Hydrobiologia*, 114 : 123-147.
87. VAN DEN BRANDE, J. & D'HERDE, J., 1958. Bestrijding van plantenparasitaire aaltjes in land- en tuinbouw. *Rijksstation voor Insektenkunde Gent*, 18 pp.
88. VAN DEN BRANDE, J. & GILLARD, A., 1957. Importance et Répartition en Belgique des Nématodes de la Sous-Famille des Heteroderinae. *Zeitschrift für Pflanzenkrankheiten und Pflanzenschutz*, 64 : 493-498.
89. VAN DEN BRANDE, J., GILLARD, A., & DE MAESENEER, J., 1964. Recherches concernant la lutte contre les nématodes phytoparasites en Belgique. *Agrochimica*, 9 : 90-100.
90. VAN DEN BRANDE, J. & VAN ONSEM, J., 1947. Het stengelaaaltje *Ditylenchus dipsaci* van de rogge. *Mededelingen van de Landbouwhogeschool en de Opzoekingsstations van de Staat te Gent*, 12 : 213-233.

91. VAN DEN BRUEL, W.E., 1935. Notes sur les Nématodes nuisibles aux Plantes cultivées en Belgique. *Annales de la Société royale zoologique de Belgique*, 66 : 133-140.
92. VAN DEN BRUEL, W.E., 1938. Importance des foyers de Heterodera marioni Cornee en Belgique. *Bulletin de l'Institut agronomique et Stations de Recherche, Gembloux*, 7 : 262-268.
93. VAN DE VELDE, M.C. & COOMANS, A., 1987. Ultrastructure of the excretory system of the marine nematode *Monhystera disjuncta*. *Tissue & Cell*, 19 (5) : 713-725.
94. VINCX, M., 1981. New and little known nematodes from the North Sea. *Cahiers de Biologie marine*, 22 : 431-451.
95. VINCX, M., 1983. Redescription and ontogenic study of *Desmodora schulzi* Gerlach, 1950. *Biologisch Jaarboek Dodonaea*, 51 : 171-179.
96. VINCX, M., 1986a. Free-living marine nematodes from the Southern Bight of the North Sea. I. Notes on species of the genera *Gonionchus* Cobb, 1920, *Neochromadora* Micoletzky, 1924 and *Sabatieria* Rouville, 1903. *Hydrobiologia*, 140 : 255-286.
97. VINCX, M., 1986b. Vrijlevende mariene nematoden van de zuidelijke bocht van de Noordzee. Doctoraatsproefschrift RUG, 618 pp.
98. VINCX, M., SHARMA, J., & SMOL, N., 1982. On the identity and nomenclature of *Paracanthochus caecus* (Bastian, 1865), with a redefinition of the genus *Paracanthochus* Micoletzky (Nematoda, Cyatholaimidae). *Zoologica Scripta*, 11 (4) : 243-263.
99. VRANKEN, G., 1987. An autecological study of free-living marine nematodes. *Academiae Analecta*, 49 : 73-97.
100. VRANKEN, G. & HEIP, C., 1984. Calculation of the intrinsic rate of natural increase, r_m , with *Rhabditis marina* Bastian, 1865 (Nematoda). *Nematologica*, 29 (4) : 468-477.
101. VRANKEN, G. & HEIP, C., 1985. Aspects of the life-cycle of marine free-living nematodes. In : VAN GRIEKEN, R. and WOLLAST, R. (Editors) Progress in Belgian oceanographic research. Proceedings Symposium, Brussels March 1985, 267-278.
102. VRANKEN, G. & HEIP, C., 1986a. The productivity of marine nematodes. *Ophelia*, 26 : 429-442.
103. VRANKEN, G. & HEIP, C., 1986b. Toxicity of copper, mercury and lead to a marine nematode. *Marine Pollution Bulletin*, 17 (10) : 453-457.
104. VRANKEN, G., THIELEMANS, L.K., HEIP, C., & VANDYCKE, M., 1981. Aspects of the life-cycle of *Monhystera parelegantula* (Nematoda; Monhysteridae). *Marine Ecology - Progress Series*, 6 (1) : 67-72.
105. VRANKEN, G., VAN BRUSSEL, D., VANDERHAEGHEN, R., & HEIP, C., 1984. Research on the development of a standardized ecotoxicological test on marine nematodes. I. Culturing conditions and criteria for two monhysterids, *Monhystera disjuncta* and *Monhystera microphthalma*. In : PERSOONE, G., JASPERS, E., and CLAUS, C. (Editors), Ecotoxicological testing for the marine environment. State University Ghent & Institute for Marine Scientific Research, Bredene, Belgium, 2 : 159-184.
106. VRANKEN, G., VANDERHAEGHEN, R., & HEIP, C., 1985. Toxicity of cadmium to free-living marine and brackish water nematodes (*Monhystera microphthalma*, *Monhystera disjuncta*, *Pellioiditis marina*). *Diseases of aquatic Organisms*, 1 : 49-58.
107. VRANKEN, G., VANDERHAEGHEN, R., VAN BRUSSEL, D., HEIP, C., & HERMANS, D., 1984. The toxicity of mercury on the free-living marine nematode *Monhystera disjuncta* Bastian, 1865. In : PERSOONE, G., JASPERS, E., and CLAUS, C. (Editors), Ecotoxicological testing for the marine environment. State University Ghent & Institute for Marine Scientific Research, Bredene, Belgium, 2 : 271-291.
108. VRANKEN, G., VINCX, M., & THIELEMANS, L.K., 1982. The description of *Monhystrella parelegantula* (De Coninck) (Nematoda, Monhysteridae), a free-living nematode species new for the Belgian coastal fauna. *Biologisch Jaarboek Dodonaea*, 50 : 93-103.
109. WILLEMS, K.A., VINCX, M., CLAEYS, D., VANOSMAEL, C., & HEIP, C., 1982. Meiobenthos of a sublittoral sandbank in the Southern Bight of the North Sea. *Journal of the marine biological Association of the United Kingdom*, 62 : 535-548.

Instituut voor Dierkunde
Rijksuniversiteit Gent
Ledeganckstraat 35,
B-9000 Gent

Tabel 1. Soortenlijst van de Belgische vrijlevende en plantenparasitaire nematoden (Bg=brakke grond, Bw=brakwater, M=marien, T=terrestrisch, V=veen, Z=zoetwater).

Ordo CHROMADORIDA	Habitat	Literatuur
<i>Achromadora ruricola</i> (de Man, 1880)	T	13, 20
<i>Actinonema celtica</i> Boucher, 1976	M	96, 108
<i>Actinonema pachydermatum</i> Cobb, 1920	M	78
<i>Aegialoalaimus sabulicola</i> Allgén, 1933	M	65
<i>Aegialoalaimus tenuicaudatus</i> Allgén, 1932	M	96
<i>Alaimella cincta</i> Vitiello, 1974	M	96
<i>Anaplectus granulatus</i> (Bastian, 1865)	T V (Bg)	13, 21, 22
<i>Anomonema deconincki</i> Jensen, 1976	M	69, 96
<i>Aphanolaimus aquaticus</i> Daday, 1894	(T) Z	16
<i>Aphanolaimus attentus</i> de Man, 1880	(T) Z	16
<i>Aphanolaimus deconincki</i> Coomans & De Waele, 1983	T Z	16
<i>Aphanolaimus pseudoattentus</i> Coomans & De Waele, 1983	T	16
<i>Araeolaimus filipjevi</i> S. Stekhoven & Adam, 1931	M	29, 78
<i>Atrochromadora microlaima</i> (de Man, 1889)	M	29, 78
<i>Bastiania gracilis</i> de Man, 1876	T	13
<i>Bolbolaimus dentatus</i> (Allgén, 1935)	M	96
<i>Bolbolaimus riemanni</i> (Riemann, 1966)	M	96
<i>Bolbolaimus teutonicus</i> (Riemann, 1966)	M	96
<i>Calomicrolaimus acanthus</i> (Jayasree & Warwick, 1977)	M	96
<i>Calomicrolaimus honestus</i> (de Man, 1922)	M	29, 65, 96
<i>Calomicrolaimus marinus</i> (Schulz, 1932)	M	29, 30, 65, 67, 96, 108
<i>Calomicrolaimus monstrosus</i> (Gerlach, 1953)	M	93, 96
<i>Calomicrolaimus parahonestus</i> (Gerlach, 1950)	M	30, 96
<i>Calomicrolaimus rugatus</i> Lorenzen, 1976	M	96
<i>Camacolaimus longicauda</i> de Man, 1922	M	29, 30, 65, 96
<i>Camacolaimus tardus</i> de Man, 1889	M	78, 96
<i>Ceratoplectus armatus</i> (Bütschli, 1873)	T (Bw)	13, 20, 21
<i>Choniolaimus papillatus</i> Ditlevsen, 1918	M	96
<i>Chromadora kreisi</i> S. Stekhoven & Adam, 1931	M	78
<i>Chromadora macrolaima</i> de Man, 1889	M	29
<i>Chromadora nudicapitata</i> Bastian, 1865	M	29, 98, 100, 101
<i>Chromadorella problematica</i> Boucher, 1976	M	96
<i>Chromadorella salicaniensis</i> Boucher, 1976	M	96
<i>Chromadorina germanica</i> (Bütschli, 1874)	M	29, 71, 72
<i>Chromadorina longisetosa</i> (De Coninck & S. Stekhoven, 1933)	M	29
<i>Chromadorita tentabunda</i> de Man, 1880	M	30
<i>Chromadorita tenuis</i> (Schneider, 1906)	M	30
<i>Chromaspirina chabaudi</i> Boucher, 1975	M	96
<i>Chromaspirina inglisi</i> Warwick, 1970	M	96
<i>Chromaspirina parapontica</i> Luc & De Coninck, 1959	M	96, 108
<i>Chromaspirina pellita</i> Gerlach, 1954	M	96
<i>Chronogaster typica</i> (de Man, 1921)	Z	22, 24
<i>Cyartonema elegans</i> Jayasree & Warwick, 1977	M	96
<i>Cyartonema zosteriae</i> Allgén, 1929	M	96
<i>Cyatholaimus gracilis</i> (Ebert, 1863)	M	29, 78
<i>Cylindrolaimus communis</i> de Man, 1880	T	20
<i>Dagda bipapillata</i> Southern, 1914	M	65, 96
<i>Dasyneoides albaensis</i> (Warwick & Platt, 1973)	M	96, 108
<i>Deontolaimus papillatus</i> de Man, 1880	Bg	21, 22
<i>Desmodora communis</i> (Bütschli, 1874)	M	29
<i>Desmodora pontica</i> Filipjev, 1922	M	96
<i>Desmodora schulzi</i> Gerlach, 1950	M	94, 96, 108
<i>Desmodora tenuispiculum</i> Allgén, 1928	M	96, 108
<i>Dichromadora cephalata</i> (Steiner, 1916)	M	67, 78
<i>Dichromadora cucullata</i> Lorenzen, 1973	M	96, 108
<i>Dichromadora hyalocheile</i> De Coninck & S. Stekhoven, 1933	M	29, 65
<i>Dracognomus tinae</i> Jensen, 1981	M	70, 96, 108
<i>Epsilonema pustulatum</i> (Gerlach, 1952)	M	96
<i>Epsilonema serrulatum</i> Lorenzen, 1973	M	96
<i>Gammanema conicauda</i> Gerlach, 1953	M	96
<i>Gammanema rapax</i> (Ssaweljev, 1912)	M	96, 108
<i>Halaphanolaimus harpaga</i> Boucher & de Bovée, 1972	M	96
<i>Halaphanolaimus pellucidus</i> Southern, 1914	M	29
<i>Halichoanolaimus robustus</i> (Bastian, 1865)	M	78
<i>Hypodontolaimus balticus</i> (Schneider, 1906)	M	29, 67
<i>Hypodontolaimus inaequalis</i> (Bastian, 1865)	M	78
<i>Innocuonema tentabunda</i> (de Man, 1890)	M	96
<i>Ixonema sordidum</i> Lorenzen, 1971	M	96
<i>Karkinochromadora lorenzeni</i> (Jensen, 1980)	M	69, 96
<i>Latronema aberrans</i> (Allgén, 1934)	M	96, 108
<i>Latronema orcinum</i> (Gerlach, 1952)	M	96
<i>Leptolaimus elegans</i> (S. Stekhoven & De Coninck, 1933)	M	81
<i>Leptolaimus papilliger</i> de Man, 1876	M	67
<i>Leptolaimus setiger</i> S. Stekhoven & De Coninck, 1933	M	81
<i>Leptonemella aphanothecae</i> Gerlach, 1950	M	96
<i>Metachromadora quadribulba</i> Gerlach, 1955	M	96
<i>Metachromadora suecica</i> Allgén, 1929	M	29
<i>Metepsilonema emersum</i> Lorenzen, 1973	M	96
<i>Metepsilonema hagmeieri</i> (Stauffer, 1925)	M	96, 108
<i>Microlaimus acinaces</i> Warwick & Platt, 1973	M	96
<i>Microlaimus acuticaudatus</i> S. Stekhoven & De Coninck, 1933	Bw	81
<i>Microlaimus annelisiae</i> Jensen, 1976	M	69, 93, 96
<i>Microlaimus conothesis</i> (Lorenzen, 1973)	M	65, 96
<i>Microlaimus cyatholaimoides</i> de Man, 1922	M	96

<i>Microlaimus globiceps</i> de Man, 1880	Bw Bg M	21, 22, 67
<i>Microlaimus ostracion</i> S. Stekhoven, 1935	M	30, 69, 96, 108
<i>Microlaimus paraborealis</i> Allgén, 1940	M	30
<i>Microlaimus pinguis</i> Wieser, 1954	M	30
<i>Microlaimus problematicus</i> Allgén, 1932	M	30
<i>Microlaimus robustidens</i> S. Stekhoven & De Coninck, 1933	Bw	81
<i>Molgolaimus turgofrons</i> (Lorenzen, 1972)	M	96
<i>Monoposthia costata</i> (Bastian, 1865)	M	78
<i>Monoposthia mirabilis</i> Schulz, 1932	M	30, 65, 96
<i>Neochromadora angelica</i> Riemann, 1976	M	95, 96
<i>Neochromadora munita</i> Lorenzen, 1972	M	95, 96
<i>Neochromadora nicolae</i> Vincx, 1986	M	95, 96
<i>Neochromadora paratecta</i> Blome, 1974	M	95, 96
<i>Neochromadora poecilosoma</i> (de Man, 1893)	M	29, 65, 95, 96
<i>Neochromadora poecilosomoides</i> (Filipjev, 1918)	M	96
<i>Neochromadora trichophora</i> (Steiner, 1921)	M	30, 96
<i>Onyx perfectus</i> Cobb, 1891	M	30, 65, 67, 96, 108
<i>Paracanthochus caecus</i> (Bastian, 1865)	M	29, 67, 97, 100, 101
<i>Paracanthochus longus</i> Allgén, 1934	M	96
<i>Paracanthochus spectabilis</i> Allgén, 1931	M	29, 78
<i>Paracanthochus thaumasius</i> (Schulz, 1932)	M	96, 97
<i>Paracyatholaimoides asymmetricus</i> Boucher, 1975	M	96
<i>Paracyatholaimoides labiosetosus</i> Riemann, 1966	M	30, 96
<i>Paracyatholaimus intermedius</i> (de Man, 1880)	Bw	21, 22
<i>Paracyatholaimus occultus</i> Gerlach, 1956	M	96
<i>Paracyatholaimus pentodon</i> Riemann, 1966	M	96
<i>Parallelocoilas dolfusi</i> Boucher, 1975	M	96
<i>Paralongicyatholaimus macramphis</i> Lorenzen, 1972	M	65, 96
<i>Perepsilonlema crassum</i> Lorenzen, 1973	M	69, 96
<i>Phylloilaimus tridentatus</i> Murphy, 1963	M	96
<i>Plectus cirratus</i> Bastian, 1865	Z T (Bw) V	21, 24
<i>Plectus geophilus</i> de Man, 1880	T	13, 20
<i>Plectus parvus</i> Bastian, 1865	T	13, 20, 21
<i>Plectus longicaudatus</i> Bütschli, 1873	T	25
<i>Plectus pusillus</i> Cobb, 1893	T	20
<i>Plectus rhizophilus</i> de Man, 1880	T	20, 26
<i>Pomponema ammophilum</i> Lorenzen, 1972	M	96
<i>Pomponema coomansi</i> Vincx, 1981	M	93, 96
<i>Pomponema elegans</i> Lorenzen, 1972	M	96
<i>Pomponema loticum</i> Lorenzen, 1972	M	96
<i>Pomponema multipapillatum</i> (Filipjev, 1922)	M	96
<i>Pomponema sedecima</i> Platt, 1973	M	96
<i>Pomponema tautraense</i> (Allgén, 1933)	M	96
<i>Praeacanthochus punctatus</i> (Bastian, 1865)	M	29
<i>Prismatolaimus dolichurus</i> de Man, 1880	Z V T	20, 21, 22, 25
<i>Prismatolaimus intermedius</i> (Bütschli, 1873)	T	13, 20
<i>Prochaetosoma mediterranicum</i> Allen & Noffsinger, 1978	M	96
<i>Prochromadorella attenuata</i> (Gerlach, 1952)	M	96, 108
<i>Prochromadorella ditlevseni</i> (de Man, 1922)	M	96, 108
<i>Prochromadorella longicaudata</i> (Kreis, 1929)	M	96
<i>Prochromadorella obtusidens</i> (S. Stekhoven & Adam, 1931)	M	29, 78
<i>Pselionema longissimum</i> Gerlach, 1953	M	96
<i>Pseudonchus decempapillatus</i> Ward, 1974	M	96
<i>Rhadinema flexile</i> Cobb, 1920	M	95, 96
<i>Rhadinema ornata</i> Cobb, 1920	M	96
<i>Richtersia deconincki</i> Vincx, 1981	M	93, 96
<i>Richtersia inaequalis</i> Riemann, 1966	M	30, 64, 65, 67, 90
<i>Sigmophoranema rufum</i> (Cobb, 1933)	M	96
<i>Spilophorella papillata</i> Kreis, 1929	M	78
<i>Spilophorella paradoxa</i> (de Man, 1888)	M	30, 78
<i>Spirinia laevis</i> (Bastian, 1865)	M	96
<i>Spirinia parasitifera</i> (Bastian, 1865)	M	65, 67, 96
<i>Stephanolaimus bicoronatus</i> Boucher & Helléouët, 1977	M	96
<i>Stephanolaimus elegans</i> Ditlevsen, 1918	M	96, 108
<i>Stephanolaimus gandavensis</i> Jensen, 1976	M	69
<i>Styogdesmodora epixantha</i> Blome, 1982	M	96
<i>Tylocephalus auriculatus</i> (Bütschli, 1873)	T	21, 22
<i>Wilsonema otophorum</i> (de Man, 1880)	T	21, 22, 23

Ordo MONHYSTERIDA

<i>Amphimonhystera anechma</i> (Southern, 1914)	M	96
<i>Ascolaimus elongatus</i> (Bütschli, 1874)	M	29, 67
<i>Axonolaimus helgolandicus</i> Lorenzen, 1972	M	96
<i>Axonolaimus orcombensis</i> Warwick, 1970	M	96
<i>Axonolaimus paraspinosus</i> S. Stekhoven & Adam, 1931	M	29, 78
<i>Axonolaimus spinosus</i> (Bütschli, 1874)	M	29
<i>Cobbia trefusiaeformis</i> de Man, 1907	M	30
<i>Daptonema acrilabiatum</i> (De Coninck & S. Stekhoven, 1933)	M	29
<i>Daptonema calceolatum</i> (De Coninck & S. Stekhoven, 1933)	M	29
<i>Daptonema fistulatum</i> (Wieser & Hopper, 1967)	M	67, 96
<i>Daptonema flagellicauda</i> (Lorenzen, 1973)	M	96
<i>Daptonema groenlandicum</i> (Ditlevsen, 1928)	M	30
<i>Daptonema hirsutum</i> (Vitiello, 1967)	M	96
<i>Daptonema kornoeense</i> (Allgén, 1929)	M	96
<i>Daptonema longicaudatum</i> (Timm, 1963)	M	65, 67
<i>Daptonema nanum</i> (Lorenzen, 1972)	M	96
<i>Daptonema normandicum</i> (de Man, 1890)	M	29, 65, 67, 96
<i>Daptonema proprium</i> (Lorenzen, 1972)	M	96
<i>Daptonema riemanni</i> (Platt, 1973)	M	96

Daptonema setosum (Bütschli, 1874)	M	29, 30, 67
Daptonema stylosum (Lorenzen, 1973)	M	96, 108
Daptonema svalbardense (Gerlach, 1956)	M	96
Daptonema tenuispiculum (Ditlevsen, 1918)	M	29, 64, 65
Daptonema trabeculosum (Schneider, 1906)	M	67
Daptonema trichinus (Gerlach, 1956)	M	96
Daptonema xyaliforme (Wieser & Hopper, 1967)	M	96
Desmolaimus zeelandicus de Man, 1880	M	96, 97
Desmoscolex frontalis Gerlach, 1952	M	96
Desmoscolex longisetosus Timm, 1970	M	96
Diplolaimella dievengatensis Jacobs & Vranken, 1989*	Bw Bg	98, 100, 101, 102, 104, 105, 106
Diplolaimella ocellata (Bütschli, 1874)	Bw	21, 22
Echinotheristus teutonicus Thun & Riemann, 1967	M	96
Eleutherolaimus amasi Bouwman, 1981	M	96
Eleutherolaimus iniquisetosus S. Stekhoven, 1935	M	96
Eleutherolaimus stenosoma (de Man, 1907)	M	29, 67
Eumonyhystera filiformis (Bastian, 1865)	Z Bg Bw V (T)	21, 22, 25
Eumonyhystera vulgaris (de Man, 1880)	T	13, 20
Geomonhystera disjuncta (Bastian, 1865)	M Bg Bw	29, 67, 92, 96, 98, 100, 101, 104, 105, 106
Geomonhystera villosa (Bütschli, 1873)	T	13, 22, 24
Gonionchus cumbraensis Benwell, 1981	M	95, 96, 108
Gonionchus heipi Vincx, 1986	M	95, 96
Gonionchus longicaudatus (Ward, 1972)	M	65, 95
Linhomoeus elongatus Bastian, 1865	M	30, 96
Linhomoeus filaris Lorenzen, 1973	M	96
Metadesmolaimus aduncus Lorenzen, 1972	M	96
Metadesmolaimus pandus Lorenzen, 1972	M	96
Metalinhomoeus filiformis (de Man, 1907)	M	30
Metaraeolaimoides oxystoma De Coninck, 1936	M	30
Monhystera microphthalma de Man, 1880	Bw M	21, 22, 29
Monhystrella macrura (de Man, 1880)	Bg Bw	21
Monhystrella parelegantula (De Coninck, 1943)	Bw Bg	67, 96, 98, 100, 101, 103, 107
Odontophora armata (Ditlevsen, 1919)	M	29, 30, 64, 65
Odontophora longicaudata S. Stekhoven & De Coninck, 1933	M	81
Odontophora paravilloti Blome, 1982	M	96
Odontophora phalarata Lorenzen, 1972	M	96
Odontophora setosa (Allgén, 1929)	M	30
Odontophora villoti Luc & De Coninck, 1959	M	96
Odontophoroides paramonyhystera Lambshead, 1982	M	96
Paralinhomoeus filiformis (Filipjev, 1918)	M	96
Paralinhomoeus lepturus (de Man, 1907)	M	67, 96
Paramesonchium belgicum Jensen, 1976	M	69, 96
Paramonyhystera elliptica Filipjev, 1918	M	30, 64
Paramonyhystera pellucida (Cobb, 1920)	M	96
Pararaeolaimus nudus (Gerlach, 1951)	M	96
Rhynchonema ceramotos Boucher, 1974	M	96
Rhynchonema falciferum Boucher, 1974	M	96
Rhynchonema lyngei (Allgén, 1940)	M	96
Rhynchonema megamphida Boucher, 1974	M	96
Rhynchonema moorea Boucher, 1974	M	96
Rhynchonema quemer Boucher, 1974	M	96, 108
Rhynchonema scutatatum Lorenzen, 1972	M	96
Sabatieria celtica Southern, 1914	M	95, 96
Sabatieria longispinosa Lorenzen, 1972	M	95, 96
Sabatieria pulchra (Schneider, 1906)	M	29, 67
Sabatieria punctata (Kreis, 1924)	M	29, 95, 96
Setosabatieria hilarula (de Man, 1922)	M	96
Siphonolaimus ewensis Warwick & Platt, 1973	M	96
Southerniella zosterae (Allgén, 1933)	M	96
Sphaerolaimus balticus Schneider, 1906	M	96
Sphaerolaimus gracilis de Man, 1876	Bg M	21, 22, 67, 96
Stylotheristus mutilus (Lorenzen, 1973)	M	96
Terschellingia longicaudata de Man, 1907	M	30, 65, 96
Thalassomonhystera parva (Bastian, 1865)	Bw Bg M	29, 67, 98, 100, 101
Theristus acer Bastian, 1865	M	29, 67, 78
Theristus denticulatus Warwick, 1970	M	96
Theristus heterospiculoides Gerlach, 1953	M	96
Theristus longisetosus (S. Stekhoven & De Coninck, 1933)	Bw	81
Theristus longissimecauda Lorenzen, 1973	M	96
Theristus parasetosus (Allgén, 1928)	M	29, 65
Theristus pertenuis Bresslau & S. Stekhoven, 1935	M	67, 96
Theristus problematicus (Allgén, 1928)	M	30
Theristus roscoffiensis Vitiello, 1967	M	96, 108
Theristus scanicus Allgén, 1949	M	96
Theristus velox (Bastian, 1865)	Bg Bw	21
Trichotheeristus mirabilis (S. Stekhoven & De Coninck, 1933)	M	30, 65, 81, 96, 108
Tricoma brevirostris (Southern, 1914)	M	96
Tricoma polydesma (Southern, 1914)	M	96
Tricoma steineri de Man, 1933	M	96
Tubolaimoides tenuicaudatus (Allgén, 1934)	M	30, 65, 96, 108
Valvaelaimus maior (Gerlach, 1956)	M	96
Xyala imparis Boucher & Helléouët, 1977	M	96
Xyala striata Cobb, 1920	M	65, 96, 108

Ordo ENOPLIDA

Adoncholaimus thalassophygas (de Man, 1876)	Bw Bg M	21, 22, 29, 67
Alaimus primitivus de Man, 1880	T	13, 20, 21, 24, 25
Amphidelus elegans (de Man, 1921)	T	20, 25
Anoplostoma blanchardi de Man, 1888	Bg Bw	21, 29

Anoplostoma viviparum (Bastian, 1865)	M	67
Anticomma acuminata (Eberth, 1863)	M	78, 96
Bathylaimus australis Cobb, 1894	M	29
Bathylaimus capacosus Hopper, 1962	M	96
Bathylaimus filicaudatus (S. Stekhoven & Adam, 1931)	M	78
Bathylaimus macramphus S. Stekhoven & De Coninck, 1933	M	81
Bathylaimus parafilicaudatus Timm, 1952	M	96
Bathylaimus paralongisetosus S. Stekhoven & De Coninck, 1933	M	81, 96
Bathylaimus stenolaimus S. Stekhoven & De Coninck, 1933	M	81
Calyptronema maxweberi (de Man, 1922)	M	67, 96
Crenopharynx marioni (Southern, 1914)	M	78
Cylicolaimus magnus (Villot, 1875)	M	78
Diphtherophora communis de Man, 1880	T	13, 20
Diphtherophora vanoyei De Coninck, 1931	T (Z)	22
Enoploides labiatus (Bütschli, 1874)	M	30
Enoploides spiculohamatus Schulz, 1932	M	96
Enoploides tyrrhenicus Brunetti, 1949	M	30
Enoplolaimus conicollis Gerlach, 1952	M	96
Enoplolaimus longicaudatus Southern, 1914	M	30, 96
Enoplolaimus propinquus de Man, 1922	M	29, 30, 65, 96
Enoplolaimus subterraneus Gerlach, 1953	M	96
Enoplolaimus zosteræ Schulz, 1932	M	96
Enoplus communis Bastian, 1865	M	29, 78
Halalaimus longicaudatus (Filipjev, 1927)	M	65
Mesacanthion diplochma (Southern, 1914)	M	67, 96
Mesacanthion hirsutum Gerlach, 1953	M	96
Metaparoncholaimus campylocercus (de Man, 1876)	M	29, 78
Metoncholaimus pristiurus (Zur Strassen, 1894)	M	78
Metoncholaimus scanicus (Allgén, 1935)	M	96
Oncholaimellus calvadosicus de Man, 1890	M	29, 30, 96
Oncholaimus brachycercus de Man, 1889	M	29
Oncholaimus oxyuris Ditlevsen, 1911	Bw Bg M	19, 24, 29, 66, 67, 75, 84
Oxyonchus dentatus (Ditlevsen, 1918)	M	78
Oxystomina elongata (Bütschli, 1874)	M	67
Paramphidelus dolichurus (de Man, 1876)	T	20
Paramphidelus uniformis (Thorne, 1939)	T	13, 20
Paratrichodorus nanus (Allen, 1957)	T	42
Paratrichodorus pachydermus (Seinhorst, 1954)	T	4, 10, 13, 31, 41, 42
Paratrichodorus teres (Hooper, 1972)	T	33, 42
Pseudocella trichodes (Leuckart, 1849)	M	78
Rhabdocoma americana Cobb, 1920	M	96, 108
Rhabdocoma birgittæ Jensen, 1976	M	69, 96
Rhabdodemia minor (Southern, 1914)	M	96
Synonchus brevisetosus (Southern, 1914)	M	96
Synonchus fasciculatus Cobb, 1894	M	78
Syringolaimus striatocaudatus de Man, 1888	Bg M	22, 24, 29
Tobrilus gracilis (Bastian, 1865)	Z (T)	21
Trefusia longicauda de Man, 1893	M	29
Trichodorus cylindricus Hooper, 1962	T	4, 41, 42
Trichodorus primitivus (de Man, 1880)	T	4, 10, 13, 20, 31, 32, 41, 42, 46
Trichodorus similis Seinhorst, 1963	T	4, 10, 20, 31, 32, 41, 42
Trichodorus sparsus Szczygiel, 1968	T	42
Trichodorus variopapillatus Hooper, 1972	T	42
Trichodorus velatus Hooper, 1972	T	42
Trichodorus viruliferus Hooper, 1963	T	41, 42
Trileptium parisetum Warwick & Platt, 1973	M	96
Tripyla filicaudata de Man, 1880	T	20, 21
Tripyla glomerans Bastian, 1865	Z T (Bw)	21
Tripyla setifera Bütschli, 1873	T	13, 20
Tripylodes gracilis (Ditlevsen, 1918)	M	29
Tripylodes marinus (Bütschli, 1874)	M	29, 78
Tyloalaimophorus typicus de Man, 1880	T	13, 22, 24
Viscosia coomansi Smol & Sharma, 1984	M	96
Viscosia franzii Boucher, 1978	M	96
Viscosia glabra (Bastian, 1865)	M	96
Viscosia langrunensis (de Man, 1890)	M	96
Viscosia separabilis (Wieser, 1953)	M	67, 96
Viscosia viscosa (Bastian, 1865)	M	29, 65, 67, 85
Wieseria pica Gerlach, 1956	M	96
Ordo DORYLAIMIDA		
Anatonchus tridentatus (de Man, 1876)	T	20, 21, 25, 26
Aporcelaimellus obscurus (Thorne & Swanger, 1936)	T	18, 20, 73
Aporcelaimellus obtusicaudatus (Bastian, 1865)	T V (Z) (Bw)	13, 21, 22
Aporcelaimellus tritici (Bastian, 1865)	T Z	21
Aporcelaimus regius (de Man, 1880)	T	21, 26
Dorydorella pratensis (de Man, 1880)	T (Bg)	21, 25
Dorylaimellus demani Goodey, 1963	T	13
Dorylaimus crassus de Man, 1884	T	21, 22
Ecumenicus monohystera (de Man, 1880)	T	13, 17
Epidorylaimus consobrinus (de Man, 1918)	T	25
Eudorylaimus acuticauda (de Man, 1880)	T (Bg)	21, 22, 25
Eudorylaimus carteri (Bastian, 1865)	T V Z (Bg Bw)	21, 22
?Eudorylaimus centrocerus (de Man, 1880)	T	21
Isolaimium multistriatum Hogewind & Heyns, 1967	T	20
Laimydorus filiformis (Bastian, 1865)	T	21, 22, 25
Longidorella parva Thorne, 1939	T	88

<i>Longidorus attenuatus</i> Hooper, 1961	T	41, 42
<i>Longidorus caespiticola</i> Hooper, 1961	T	1, 2, 3, 41, 42, 46, 50, 88
<i>Longidorus cylindricaudatus</i> Kozłowska & Seinhorst, 1979	T	42
<i>Longidorus elongatus</i> (de Man, 1876)	T	13, 20, 21, 22, 41, 42, 50, 88
<i>Longidorus goodeyi</i> Hooper, 1961	T	42
<i>Longidorus intermedius</i> Kozłowska & Seinhorst, 1979	T	42
<i>Longidorus leptcephalus</i> Hooper, 1961	T	2, 3, 41, 42
<i>Longidorus macrosoma</i> Hooper, 1961	T	3, 11, 42, 46, 50, 88
<i>Longidorus profundorum</i> Hooper, 1965	T	42
<i>Longidorus vineacola</i> Sturhan & Weischer, 1964	T	1, 42
<i>Mesodorylaimus bastiani</i> (Bütschli, 1873)	T (Bw)	13, 21, 25
<i>Mesodorylaimus litoralis</i> Loof, 1969	M	30
<i>Mononchus aquaticus</i> Coetzee, 1968	Z	62, 63, 83
<i>Mylonchulus brachyuris</i> (Bütschli, 1873)	T	20, 21
<i>Paractinolaimus macrolaimus</i> (de Man, 1880)	Z (T)	21
<i>Prionchulus muscorum</i> (Dujardin, 1845)	T	25
<i>Prionchulus punctatus</i> (Cobb, 1917)	T	74
<i>Prodorylaimium brigdamense</i> (de Man, 1876)	T Z	21
<i>Pungentus engadinensis</i> (Altherr, 1950)	T	17
<i>Pungentus silvestris</i> (de Man, 1912)	T	17
<i>Thornenema limnophilum</i> (de Man, 1880)	T	13, 17
<i>Tylencholaimellus striatus</i> Thorne, 1939	T	13
<i>Tylencholaimus mirabilis</i> (Bütschli, 1873)	T	13, 14, 21, 24
<i>Tylencholaimus proximus</i> Thorne, 1939	T	13, 14
<i>Tylencholaimus stecki</i> Steiner, 1914	T	13, 14
<i>Xiphinema coxi</i> Tarjan, 1964	T	42
<i>Xiphinema diversicaudatum</i> (Micoletzky, 1927)	T	2, 3, 5, 11, 41, 42, 46, 50, 88
Ordo RHABDITIDA		
<i>Acrobeles ciliatus</i> v. Linstow, 1877	T	13, 20, 21
<i>Acrebeles complexus</i> Thorne, 1925	T	20
<i>Acrobeloides nanus</i> (de Man, 1880)	T	13, 20, 21, 24
<i>Acrolobus emarginatus</i> (de Man, 1880)	T	13, 21
<i>Acrobelophis minimus</i> (Thorne, 1937)	T	20
<i>Bunonema reticulatum</i> Richters, 1905	T	13
<i>Bursilla monhystera</i> (Bütschli, 1873)	T	13, 21
<i>Cephalobus persegis</i> Bastian, 1865	T	13, 20, 21, 22, 25
<i>Cervidellus serratus</i> (Thorne, 1925)	T	20
<i>Cervidellus vexilliger</i> (de Man, 1880)	T	13
<i>Chiloplacus deconincki</i> Coomans, 1962	T	13
<i>Chiloplacus demani</i> (Thorne, 1925)	T	13, 20
<i>Curvuditis curvicaudata</i> (Schneider, 1866)	T	26
<i>Cuticularia oxycerca</i> (de Man, 1895)	T Z	21
<i>Drilocephalobus goodeyi</i> Ali, Suryawanshi & Christy, 1973	T	20
<i>Eucephalobus oxyuroides</i> (de Man, 1876)	T (Bw)	13, 20, 21
<i>Eucephalobus striatus</i> (Bastian, 1865)	T Z V (Bw Bg)	13, 20, 21, 22
<i>Heterocephalobus elongatus</i> (de Man, 1880)	T Bw	13, 21
<i>Metateratocephalus crassidens</i> (de Man, 1880)	T V	13, 22, 24
<i>Monobutlerius degrissei</i> (Grootaert & Jaques, 1979)	T	61
<i>Panagrolaimus rigidus</i> (Schneider, 1866)	T Z Bw Bg	20, 21
<i>Pellioditis marina</i> (Bastian, 1865)	M Bw	29, 99, 106
<i>Pellioditis pellioides</i> (Bütschli, 1873)	T	20
<i>Pristionchus lheritieri</i> (Maupas, 1919)	T	60
<i>Protorhabditis filiformis</i> (Bütschli, 1873)	T Z	21
<i>Protorhabditis oxyuris</i> (Claus, 1862)	T	22, 24
<i>Rhabditella pseudoelongatus</i> (Micoletzky, 1913)	T	26
<i>Rhabditis terricola</i> Dujardin, 1845	T	13
<i>Teratocephalus terrestris</i> (Bütschli, 1873)	T V	13, 22, 24
<i>Tylopharynx foetida</i> (Bütschli, 1874)	T	20
Ordo TYLENCHIDA		
<i>Aglenchus agricola</i> (de Man, 1884)	T (Z) (Bw Bg) V	13, 20, 21, 22, 25, 54
<i>Aphelenchoides bicaudatus</i> (Imamura, 1931)	T	54
<i>Aphelenchoides composticola</i> Franklin, 1957	T	88
<i>Aphelenchoides fragariae</i> (Ritzema Bos, 1890)	T	46, 57(?), 88
<i>Aphelenchoides parietinus</i> (Bastian, 1865)	T	21, 22
<i>Aphelenchoides ritzemabosi</i> (Schwartz, 1911)	T	46, 57(?) 88
<i>Aphelenchoides subtenuis</i> (Cobb, 1926)	T	88
<i>Aphelenchus avenae</i> Bastian, 1865	T	13, 20, 21, 54, 88
<i>Basiria aberrans</i> (Thorne, 1949)	T	20, 55
<i>Basiria duplexa</i> (Hagemeyer & Allen, 1952)	T	55
<i>Basiria flandriensis</i> Geraert, 1968	T	20, 55
<i>Basiria gracilis</i> (Thorne, 1949)	T	20, 55
<i>Basiria magnidens</i> (Thorne, 1949)	T	55
<i>Basiria minor</i> Geraert, 1968	T	55
<i>Boleodoroides clavicaudatus</i> (Thorne, 1941)	T	56
<i>Boleodorus thylactus</i> Thorne, 1941	T	54, 56
<i>Boleodorus volutus</i> Lima & Siddiqi, 1963	T	20, 56
<i>Coslenchus costatus</i> (de Man, 1921)	T	13, 20, 25, 54
<i>Criconema annuliferum</i> (de Man, 1921)	T	35, 43, 54, 88
<i>Criconema longulum</i> Gunhold, 1953	T	35
<i>Criconema loofi</i> (De Grisse, 1967)	T	37
<i>Criconema princeps</i> (Andrássy, 1962)	T	43
<i>Criconema sphagni</i> Micoletzky, 1925	T V	35, 43
<i>Criconemella amorpha</i> (De Grisse, 1967)	T	37
<i>Criconemella axestis</i> (Fassuliotis & Williamson, 1959)	T	35
<i>Criconemella crenata</i> (Loof, 1964)	T	35

<i>Criconemella curvata</i> (Raski, 1952)	T	35(?), 54, 88
<i>Criconemella dherdei</i> (De Grisse, 1967)	T	37, 46
<i>Criconemella informis</i> (Micoletzky, 1922)	T	34, 43, 54, 88
<i>Criconemella irregularis</i> (De Grisse, 1964)	T	35
<i>Criconemella macrodora</i> (Taylor, 1936)	T	35, 43
<i>Criconemella maritima</i> (De Grisse, 1964)	T	35
<i>Criconemella ornata</i> (Raski, 1952)	T	35(?)
<i>Criconemella parva</i> (Raski, 1952)	T	35
<i>Criconemella pseudohercyniensis</i> (De Grisse, & Koen, 1964)	T	38
<i>Criconemella pseudosolivaga</i> (De Grisse, 1964)	T	35
<i>Criconemella raskiensis</i> (De Grisse, 1964)	T	35
<i>Criconemella rotundicauda</i> (Loof, 1964)	T	35
<i>Criconemella rustica</i> (Micoletzky, 1915)	T	35, 43, 88
<i>Criconemella solivaga</i> (Andrássy, 1962)	T	35, 43
<i>Criconemella sphaerocephala</i> (Taylor, 1936)	T	35, 39, 54
<i>Criconemella vadensis</i> (Loof, 1964)	T	35, 43
<i>Criconemella xenoplax</i> (Raski, 1952)	T	35, 43, 88
<i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kühn, 1857)	T	22, 24, 41, 54, 57, 88, 89
<i>Ditylenchus intermedius</i> (de Man, 1880)	T	13, 21
<i>Ditylenchus radicialis</i> (Greeff, 1872)	T	46, 88
<i>Ecpthyadophora tenuissima</i> de Man, 1921	T	13
<i>Filenchus baloghi</i> (Andrássy, 1958)	T	54
<i>Filenchus filiformis</i> (Bütschli, 1873)	T	13, 25
<i>Filenchus quartus</i> Szczygiel, 1969	T	20
<i>Filenchus thornei</i> Andrásy, 1954	T	13
<i>Globodera rostochiensis</i> (Wollenweber, 1923)	T	41, 87
<i>Helicotylenchus minzi</i> Sher, 1966	T	54
<i>Helicotylenchus multicinctus</i> (Cobb, 1893)	T	25
<i>Helicotylenchus pseudorobustus</i> (Steiner, 1914)	T	13, 20, 54
<i>Hemicriconemoides pseudobrachyurus</i> De Grisse, 1964	T	36
<i>Hemicycliophora conida</i> Thorne, 1955	T	40, 88
<i>Hemicycliophora similis</i> Thorne, 1955	T	88
<i>Heterodera avenae</i> Wollenweber, 1924	T	46, 54, 88
<i>Heterodera cruciferae</i> Franklin, 1945	T	46, 87, 88
<i>Heterodera göttingiana</i> Liebscher, 1892	T	45, 46
<i>Heterodera humuli</i> Filipjev, 1934	T	46, 87, 88
<i>Heterodera schachtii</i> Schmidt, 1871	T	46, 54, 87, 88
<i>Heterodera trifolii</i> Goffart, 1932	T	54
<i>Irantylenchus vicinus</i> Szczygiel, 1969	T	20
<i>Lelenchus leptosoma</i> (de Man, 1880)	T	13, 21, 24, 54
<i>Macrotyphurus arbusticola</i> Loof, 1958	T	40(?), 46
<i>Malenchus bryophilus</i> (Steiner, 1914)	T	13, 25, 54
<i>Meloidogyne deconincki</i> Elmiligy, 1968	T	51
<i>Meloidogyne hapla</i> Chitwood, 1949	T	9, 12, 46, 87, 88, 90(?), 91(?)
<i>Meloidogyne naasi</i> Franklin, 1965	T	20, 41, 44, 46
<i>Merlinius brevidens</i> (Allen, 1955)	T	20, 40, 54, 88
<i>Merlinius joctus</i> (Thorne, 1949)	T	13
<i>Merlinius microdorus</i> Geraert, 1966	T	20, 53, 54
<i>Merlinius nanus</i> (Allen, 1955)	T	13, 20, 40, 53, 54, 88
<i>Merlinius nothus</i> (Allen, 1955)	T	54, 88
<i>Merlinius quadriifer</i> (Andrássy, 1954)	T	13, 40
<i>Merlinius tessellatus</i> (Goodey, 1952)	T	13, 40
<i>Miculenchus salvus</i> Andrásy, 1959	T	54
<i>Neopsilenchus magnidens</i> (Thorne, 1949)	T	54
<i>Neopsilenchus minor</i> Geraert, 1968	T	20
<i>Ogma cobbii</i> (Micoletzky, 1925)	T	20, 27, 28
<i>Ogma menzeli</i> (Stefanski, 1924)	T	43
<i>Paratylenchus goodeyi</i> Oostenbrink, 1953	T	52, 54
<i>Paratylenchus hamatus</i> Thorne & Allen, 1950	T	88
<i>Paratylenchus macrodorus</i> Brzeski, 1963	T	52, 54
<i>Paratylenchus microdorus</i> Andrásy, 1959	T	13, 20, 52, 54
<i>Paratylenchus nanus</i> Cobb, 1923	T	20
<i>Paratylenchus projectus</i> Jenkins, 1956	T	20, 52
<i>Paratylenchus straeleni</i> (De Coninck, 1931)	T V	23, 54
<i>Pratylenchoides crenicauda</i> Winslow, 1958	T	40(?), 54
<i>Pratylenchus crenatus</i> Loof, 1960	T	9, 11, 13, 20, 40, 46, 49, 54, 88
<i>Pratylenchus delattrei</i> Luc, 1958	T	20
<i>Pratylenchus fallax</i> Seinhorst, 1968	T	11, 20
<i>Pratylenchus irregularis</i> Loof, 1960	T	54
<i>Pratylenchus neglectus</i> (Rensch, 1924)	T	20, 54, 88
<i>Pratylenchus penetrans</i> (Cobb, 1917)	T	9, 11, 12, 20, 40, 41, 46, 47, 48, 54, 86, 88
<i>Pratylenchus pratensis</i> (de Man, 1880)	T	13, 40, 41, 54
<i>Pratylenchus pseudopratensis</i> Seinhorst, 1968	T	20
<i>Pratylenchus thornei</i> Sher & Allen, 1953	T	11, 40, 41, 49, 54, 88
<i>Pratylenchus vulnus</i> Allen & Jensen, 1951	T	9, 11, 12
<i>Prothallonema consobrinum</i> (de Man, 1907)	T	21(?)
<i>Pseudhalenchus minutus</i> Tarjan, 1958	T	53, 54
<i>Psilenchus clavicaudatus</i> (Micoletzky, 1922)	T	13
<i>Psilenchus hilarulus</i> de Man, 1921	T	13, 54
<i>Punctodera punctata</i> (Thorne, 1928)	T	54, 87, 88
<i>Rotylenchus fallorobustus</i> Sher, 1965	T	20, 54
<i>Rotylenchus goodeyi</i> Loof & Oostenbrink, 1958	T	13, 15, 54
<i>Rotylenchus robustus</i> (de Man, 1880)	T	13, 20, 26, 54, 88
<i>Seinura diversa</i> (Paesler, 1957)	T	20
<i>Telotylenchus ventralis</i> Loof, 1963	T	53, 54
<i>Tylenchorhynchus capitatus</i> Allen, 1955	T	88
<i>Tylenchorhynchus claytoni</i> Steiner, 1937	T	88
<i>Tylenchorhynchus dubius</i> (Bütschli, 1873)	T	13, 20, 21, 40, 54, 88
<i>Tylenchorhynchus judithae</i> Andrásy, 1962	T	53, 54
<i>Tylenchorhynchus lamelliferus</i> (de Man, 1880)	T	40(?), 54

Tylenchorhynchus macrurus Goodey, 1932	T	54, 88
Tylenchorhynchus maximus Allen, 1955	T	13, 40, 54, 88
Tylenchus davainei Bastian, 1965	T	20, 21, 22, 25, 54

* Ref. : JACOBS, L.J., VAN DE VELDE, M.C., GERAERT, E. and VRANKEN, G. (1990). Description of *Diplolaimella dievengatensis* sp.n. (Nematoda, Monhysterida). *Nematologica* 35 (in press). Het auteurschap van deze soort wordt dus *D. dievengatensis* JACOBS *et. al.*, 1990.

N.B. : Nomenclatorische veranderingen zijn in de taxonomie van de vrijlevende en plantenparasitaire nematoden (te) frekwent. De in deze lijst voorkomende namen zijn de thans meest gebruikelijke ; eventuele synoniemen die in de geciteerde literatuur gebruikt werden zijn niet opgenomen. Erg twijfelachtige determinaties of vermeldingen werden evenmin vermeld.